प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य यांचे कार्यालय
अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व केंद्रस्थ अधिकारी, पहिला माळा, बी विंग
वनभवन, रामगिरी रोड, सिव्हील लाईन्स, नागपूर ४४० ००१
दुरध्वनी क्र.०७१२-२५५६९१६, ई-मेल apccfnodal@mahaforest.gov.in

ई-मेलव्दारे / स्पिडपोस्टव्दारे

क्रमांक:कक्ष-१७/नोडल/कोल्हापूर/(२९)आयडी-१३२६७/ ७७७ /२०२२-२३
नागपूर ४४० ००१, दिनांक ३० /०६/२०२२

प्रति,

प्रधान सचिव (वने),
महसूल व वन विभाग,
मंत्रालय मुंबई-३२

विषय:- वनजमीन- सातारा, मध्य रेल्वेच्या Holiday Homes साठी महाबळेश्वर येथील १.५४५७ हे. वनजमीन वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत वळती करणेबाबत.

संदर्भ:- शासन, महसूल व वन विभाग, पत्र क्र.एफएलडी-२०२२/प्र.क्र.१२०(अ)/फ-१०,दि.२४/०६/२०२२.

उपरोक्त संदर्भीय पत्रान्वये मध्य रेल्वेच्या Holiday Homes साठी महाबळेश्वर येथील १.५४५७ हे. वनजमीन वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत वळती करणेबाबतच्या प्रस्तावाच्या संदर्भात ३ मुद्यांबाबतचे अभिप्राय अपेक्षिले होते. प्रस्तुत प्रकरणी सदर मुद्यांबाबत मुद्देनिहाय अभिप्राय खालीप्रमाणे सादर करण्यात येत आहे.

मुद्दा क्र.१) ***प्रस्तुत प्रकरणी झालेल्या वनभंगाच्या अनुषंगाने केलेल्या कार्यवाहीचा तपशील.***

अभिप्राय:- प्रस्तुत प्रकरणी झालेल्या वनभंगाच्या अनुषंगाने वनभंगाचा प्रस्ताव (Report Regarding Violation) यापूर्वीच प्रस्ताव सादर करतांना प्रस्तावात पृष्ठ क्र.५६ ते ६४ वर सादर करण्यात आलेले आहे. आपले सुलभ संदर्भाकरिता उपवनसंरक्षक, सातारा वनविभाग, सातारा यांचेकडील दि.२९/०६/२०२२ रोजीच्या पत्रान्वये प्राप्त झालेला वनभंगाच्या अनुषंगाने केलेल्या कार्यवाहीचा तपशील Chronology of Event च्या स्वरूपात यासोबत संलग्न करून पुनश्च सादर करण्यात येत आहे.

उपवनसंरक्षक, सातारा वनविभाग, सातारा यांनी प्रस्तावाबाबत सादर केलेल्या प्रमाणपत्र ८ मध्ये स्पष्टपणे नमुद केले आहे की, प्रकल्प यंत्रणेने १९८० पुर्वी भाडेपट्टीच्या कालावधीमध्ये प्रकल्पाचे बांधकाम पूर्ण केलेले असून नवीन कोणतेही बांधकाम भाडेपट्टीच्या कालावधी नंतर केलेले नाही, असे स्पष्टपणे प्रतिपादीत केले आहे. मात्र त्यांनी भाडेपट्टीच्या कालावधी वाढवून घेतला नाही व भाडेपट्टी नियमित करून घेतली नाही, त्यामुळे वनभंगाचा प्रस्ताव (Report Regarding Violation) प्रस्तावासोबात यापुर्वीच प्रस्ताव सादर करेतवेळी सादर करण्यात आलेला आहे.

मुद्दा क्र.२) ***केंद्रीय पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालयाच्या दि:२२.०३.२०२२ रोजीच्या मार्गदर्शक सुचनांनूसार वनभंग झालेली प्रकरणे केंद्रीय पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालयाच्या नवी दिल्ली येथील मुख्यालयास सादर करणे अभिप्रेत असताना सदर प्रस्ताव नागपूर येथील प्रादेशिक कार्यालयास सादर करण्याची कारणमिमांसा.***

अभिप्राय:- अ) केंद्र शासनाचे दि.१७/०४/२००० रोजीच्या मार्गदर्शक सुचेनेनुसार खालीलप्रमाणे निर्देश देण्यात आले आहे.

"To enable speedy clearance of projects which are in the social sector and which require less than ५ ha. of forest land outside National Parks and Sanctuaries from Divisional Officers should be routed through your nodal officers direct to our Regional Offices."

ब) राज्य शासनाचे दि.१०/०५/२००० रोजीच्या मार्गदर्शक सुचेनेनुसार खालीलप्रमाणे निर्देश देण्यात आले आहे.

"वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत केंद्र शासनाच्या पर्यावरण आणि वन मंत्रालयाच्या राष्ट्रीय उद्यान, अभयारण्या इत्यादीमध्ये येणारे वनक्षेत्र वगळता ५ हे. पेक्षा कमी वनक्षेत्राचा अंतर्भाव असलेले प्रस्ताव मान्यतेकरिता सादर करतांना कमीत कमी कालावधीमध्ये केंद्र शासनाच्या पर्यावरण आणि वन मंत्रालयाची मान्यता मिळविण्याच्या दृष्टीने केंद्र शासनाच्या दि.१७/०४/२००० रोजीच्या पत्रान्वये दिलेल्या सूचनांनूसार असे प्रस्ताव राज्य शासनास सादर न करता क्षेत्रिय वनाधिका-यांनी केंद्रस्थ अधिकारी, नागपूर यांचेमार्फत थेट केंद्र शासनाच्या पर्यावरण आणि वन मंत्रालयाच्या भोपाळ येथील क्षेत्रिय कार्यालयाला सादर करावेत"

क) केंद्र शासनाचे दि.२२/०३/२०२२ रोजीच्या मार्गदर्शक सुचेनेनुसार खालीलप्रमाणे निर्देश देण्यात आले आहे.

"Proposals for use of forest land for non-forest purposes which involve violation of Forest (Conservation) Act, १९८० as specified in Para १.२१ (i) and (ii) are required to be examined at the level of the Ministry. The Integrated Regional Offices may, therefore, examine and process all such proposals as per extant Rules and Guidelines, however, the same will be forwarded to the Ministry with specific comments/recommendations for appropriate decision."

सदर केंद्र शासनाच्या दि.२२/०३/२०२२ रोजीच्या मार्गदर्शक सुचेनेचे अवलोकन केले असता, असे निदर्शनास येते की, वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत वनजमीन वळती करणाबाबतच्या वनभंग झाला असलेल्या प्रकरणांवर पर्यावरण, वन एवं जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या नवी दिल्ली येथील मुख्यालयाकडून निर्णय घेण्यात येत असला तरी, सदर प्रकरणांबाबतचा प्रस्ताव पर्यावरण, वन एवं जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार यांचे नागपूर येथील प्रादेशिक कार्यालयामार्फतच पर्यावरण, वन एवं जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या नवी दिल्ली येथील मुख्यालयास जाण्याची तरतूद आहे.

त्यामुळे विषयांकित प्रस्ताव पर्यावरण, वन एवं जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार यांचे नागपूर येथील प्रादेशिक कार्यालयास सादर करण्यात आला आहे. अशा प्रकरणात त्यांचेकडूनच शिफारशीसह प्रस्ताव पर्यावरण, वन एवं जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या नवी दिल्ली येथील मुख्यालयास सादर करणे अभिप्रेत आहे.

प्रकल्प यंत्रणा व उपवनसंरक्षक, सातारा वनविभाग, सातारा यांचेकडून प्राप्त झालेल्या वनभंगाच्या प्रस्तावाचे (Report Regarding Violation) अवलोकन केले असता, रेल्वे विभागाकडून भाडेपट्टी कालावधीतच प्रकल्पाचे बांधकाम पुर्ण केल्याचे दिसून येते. मात्र प्रकल्प यंत्रणेला वन विभागाकडून वारंवार कळवून सुध्दा त्यांचेकडून प्रकरण नियमानुकूल करवून घेतले नाही. त्यामुळे उपवनसंरक्षक, सातारा वनविभाग, सातारा यांचेकडून वनभंगाचा प्रस्ताव (Report Regarding Violation) सादर करण्यात आलेला आहे.

मुद्दा क्र.३) ***उपलब्ध कागदत्रांवरून सदर प्रकल्प स्थळ विवक्षित (Site Specific) नसल्याचे दिसते. तसेच भाडेपट्टा वाढविणे वा तत्सम प्रकरणी राज्य शासनाची मान्यता / मंजूरी प्राप्त करणे आवश्यक आहे, असे असतांना राज्य शासनाला अवगत न करता वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत प्रस्ताव परस्पर केंद्र शासनास सादर करण्याचे प्रयोजन.***

अभिप्राय:-अ) उपवनसंरक्षक, सातारा वनविभाग, सातारा यांचेकडील दि.२९/०६/२०२२ रोजीच्या पत्रान्वये प्राप्त झालेल्या प्रकरणाच्या दिनांक-वार तपशीलाचे अवलोकन करावे.

दिनांक	तापशील
18/02/1978	अवर सचिव, महसुल व वनविभाग, मंत्रालय,मुंबई यांचेकडील दिनांक 18/02/1978 रोजीच्या पत्रान्वये जनरल मॅनेजर, सेंट्रल रेल्वे, यांना महाबळेश्वर (मालकमपेठ) येथील 5 एकर क्षेत्र (2 एकर हॉलिडे होम बांधकामासाठी व ३ एकर वनीकरणासाठी दिलेले होते) त्यानुसार दिनांक 03/04/1978 ते 02/04/1988 अखेर 10 वर्षाचे भाडेपट्याने रेल्वे विभागास दिलेले होते.
17/08/1988	सदर भाडे पट्टयाची मुदत संपल्यानंतर भाडे पट्टा वाढवुन मिळावा म्हणुन प्रकल्प यंत्रणेने दिनांक 14/08/1988 रोजी शासनास पत्रव्यवहार केला,सदर क्षेत्राचा कागदपत्री ताबा वनविभागाने घेतला, परंतु प्रत्यक्षात मात्र सदर क्षेत्र व त्यावरील इमारती मध्यरेल्वेच्या ताब्यात होत्या.
21/09/1988	कार्यासन अधिकारी, महसुल व वनविभाग, मंत्रालय यांचेकडील दि. 21/9/1988 रोजी च्या पत्रान्वये क्षेत्राचा ताबा वनविभागाकडे घेऊन, वन (संवर्धन) अधि., 1980 प्रस्ताव सादर करणेबाबत कळविण्यात आले होते. तसेच सदर भाडे पट्टा वाढ केली नाही.
04/03/1998	प्रकल्प यंत्रणेने वन (संवर्धन) अधिनियम, 1980 अंतर्गत प्रस्ताव सादर केला होता. सादर करण्यात आलेल्या प्रस्तावामध्ये त्रुटी असल्याने प्रस्ताव संबंधीत यंत्रणेला त्रुटी पुर्तता करणेकामी परत करण्यात आला होता.
20/03/1998	वनक्षेत्रपाल, महाबळेश्वर यांनी रेल्वे विभागास रितसर नोटीस देवुन रेल्वे हॉलीडे होमच्या इमारतीचा ताबा घेतला होता.
04/05/1998	त्यानंतर मुख्य वनसंरक्षक, म. रा. नागपूर यांचेकडील दिनांक 04/05/1998 रोजीच्या पत्रान्वये सदर प्रकरणी या क्षेत्राचा वन (संवर्धन) अधिनियम, 1980 अंतर्गत प्रस्ताव पुर्ण करुन मंजुरी घेऊन देण्याचे अटींवर सदर रेल्वे हॉलिडे होमचा ताबा रेल्वे विभागास देण्यात आलेला होता.
नोव्हेंबर 1998	रेल्वे विभागाने नोव्हेंबर 1998 मध्ये 0.808 हे. वनजमीनीचा वन (संवर्धन) अधिनियम, 1980 अंतर्गत सुधिरित प्रस्ताव सादर केला होता. सदर प्रस्ताव या कार्यायलाचे दिनांक 19/11/1998

	रोजीच्या पत्रान्वये वनसंरक्षक (प्रा.) कोल्हापूर यांना सादर झाला होता. या प्रस्तावात त्रुटी असलेने प्रस्ताव परत आलेला होता.
13/07/2007	सन 1987-88 ते 2007 अखेर भाडे पट्टा रक्कम 201600/- एकढी रक्कम जमा करुन प्रस्ताव वन (संवर्धन) अधि., 1980 अंतर्गत सादर करणेची कार्यवाही सुरु केली होती.
24/08/2007	प्रकल्प यंत्रणेनेसदर क्षेत्राची फेर तपासणी व सर्व्हेक्षण करुन दि. 24/8/2007 रोजीला सुधारित 1.5356 हे. वनजमीनीचा वन (संवर्धन) अधिनियम, 1980 अंतर्गत सादर केला. या कार्यालयाचे दि. 11/9/2007 चे पत्रान्वये वनसंरक्षक कोल्हापूर यांचे कार्यालयास सादर केला. सदर प्रस्ताव मुख्य वनसंरक्षक व केंद्रस्थ अधिकारी, म. रा. नागपुर यांना सादर झाला.
05/11/2007	मुख्य वनसंरक्षक व केंद्रस्थ अधिकारी, म. रा. नागपुर यांचेकडील दिनांक 05/11/2007 चे पत्रान्वये सादर करण्यात आलेल्या प्रस्तावामध्ये त्रुटी असल्याचे कळविले. त्यानुसार प्रकल्प यंत्रणेच्या (रेल्वे विभागास) सदर त्रुटींची पुर्तता करणे करणेबाबत कळविण्यात आले होते. सदर त्रुटींचा पुर्तता अहवाल प्रकल्प यंत्रणेकडुन अहवाल सादर करण्यात आला नाही.
-	सन 2005 व 2007 मध्ये देखील काही कालावधी करता सदर क्षेत्राचा ताबा वनविभागाने घेतला होता.
सन 2007 ते 2019	दरम्यानच्या कालावधीत प्रकलप यंत्रणेनेकडुन अटींची पुर्तता होणेची होती. प्रकल्प यंत्रणेला त्रुटींची पुर्तता करणेबाबत वांरवार पत्र व्यवहार तसेच स्मरणपत्र देखील पाठविलेली होती. परंतु प्रकल्प यंत्रणेकडुन अटी पुर्तता अहवाल सादर न झाल्याने सदर क्षेत्राचा ताबा वनविभागास देणेबाबत वेळोवेळी प्रकल्प यंत्रणेस पत्र व्यवहार करण्यात आला होता.
07/12/2019	सदर पत्रान्वये सदर क्षेत्राचा ताबा वनविभागाकडे देणेबाबत तसेच वन (संवर्धन) अधिनियम, 1980 अंतर्गत सुधारित प्रस्ताव सादर करणेबाबत कळविण्याल आले होते.
17/07/2020	सदरचे वनक्षेत्रा वनविभागाचे ताब्यात न देता, तद्नंतर प्रकल्प यंत्रणेने त्यांचेकडील दिनांक 17/07/2020 अन्वये Extention of lease बाबतचा प्रस्ताव सादर केला होता.
28/08/2020	या कार्यालचे दिनांक 28/08/2020 रोजीच्या पत्रान्वये वन (संवर्धन) अधिनियम 1980 अंतर्गत सुधारित प्रस्ताव ऑनलाईन करुन परिपुर्ण प्रस्ताव सादर करणेबाबत, तसेच सदरचे क्षेत्र वनविभागाचे ताब्यात देणेबाबत कळविण्यात आला होते.
25/08/2020	प्रकल्प यंत्रणेने दिनांक 25/08/2020 रोजीच्या पत्रान्वये (या कार्यालास दिनांक 09/09/2020 रोजी प्राप्त) वन (संवर्धन) अधिनियम, 1980 अंतर्गत प्रस्ताव या कार्यालयास सादर केला होता.
16/09/2020	या कार्यालचे दिनांक 16/09/2020 रोजीच्या पत्रान्वये प्रकल्प यंत्रणेने सादर करण्यात आलेला प्रस्ताव हा पुर्णत: झेरॉक्स प्रतीमध्ये सादर केला असल्याने प्रस्तावावर तत्कालीन अधिकारी यांची स्वाक्षरी असलेले मुळ प्रस्ताव सादर करणेबाबत सुचना देऊन परत करण्यात अला होता. तसेच सदर क्षेत्राचा भाडे पट्टा संपुष्टात अल्याने प्रथम सदर क्षेत्र वनविभागाचे ताब्यात देऊन नंतर प्रस्ताव सादर करणेबाबत प्रकल्प यंत्रणेस कळविण्यात आला होते.
27/07/2020 24/08/2021, 16/11/2021	वनक्षेत्रपाल, महाबळेश्वर यांनी सदरचे क्षेत्र वनविभागाचे ताब्यात देणेबाबत प्रकल्प यंत्रणेस स्मरणपत्र दिली आहेत.
	विभागीय कार्यालयाकडुन सन 2019-20 या कालावधी मध्ये देण्यात आलेली पत्र-दिनांक 05/08/2019, 07/12/2019, 01/07/2020, 23/07/2020, 28/08/2020, 16/09/2020
03/02/2022	प्रकल्प यंत्रणेने सदर क्षेत्राचा ताबा न देता 1.5457 हे. बाबतचा वन (संवर्धन) अधिनियम, 1980 अंतर्गत प्रस्ताव या कार्यालयास सादर केला होता.
15/02/2022	या कार्यालयाचे दिनांक 15/02/2022 अन्वये प्रकल्प यंत्रणेस सदर प्रस्ताव परत करण्यात आला आहे. तसेच प्रस्तावामध्ये प्रमाणपत्र क्र. ३, वनभंगबाबतची माहिती व उच्चस्तरिय सनियंत्रण समितीची मंजुरी नसलेबाबत कळविले होते. तसेच सदर क्षेत्राचा प्रथम ताबा वनविभागास देणेबाबत कळविण्यात आले होते.
02/04/2022	सहाय्यक वनसंरक्षक (वनीकरण) महाबळेश्वर स्थित सातारा यांनी देखील सदर क्षेत्र वनविभागाचे ताब्यात घेणेबाबत वनक्षेत्रपाल, यांना सुचना दिल्या आहेत.
18/04/2022	वनक्षेत्रपाल, महाबळेश्वर यांनी सदर क्षेत्राचा दिनांक 18/04/2022 रोजी ताबा घेऊन सदर क्षेत्र सील केले आहे.
19/04/2022	15/02/2022 कळविलेप्रमाणे प्रकल्प यंत्रणा उपवनसंरक्षक (प्रा.) सातारा यांचे दालनात त्रुटी पुर्ततेसह उपस्थित राहुन प्रस्ताव सादर केला आहे.
21/04/2022	उपवनसंरक्षक (प्रा.) सातारा यांनी सदर क्षेत्राची स्थळपहाणी केली.

28/04/2022	प्रकल्प यंत्रणेकडुन सादर करण्यात आलेला प्रस्ताव शासनाचे मंजुरीकामी या कार्यालयाचे दिंक 28/04/2022 रोजीच्या पत्रान्वये मुख्य वनसंरक्षक, कोल्हापूर यांचेकडे सादर करण्यात आला.
04/05/2022	या कार्यालयाकडुन सादर करण्यात आलेला प्रस्ताव मुख्य वनंसरक्षक (प्रा.) कोल्हापूर यांनी त्यांचेकडील दिनांक 04/05/2022 रोजीच्या पत्रान्वये अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, म. रा. नागपूर यांना सादर केला.
26/05/2022	मुख्य वनंसरक्षक (प्रा.) कोल्हापूर यांचे कार्यालयाकडुन सादर करण्यात आलेला प्रस्ताव अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, म. रा. नागपूर यांनी त्यांचेकडील दिनांक 26/05/2022 रोजीच्या पत्रान्वये रिजनल ऑफिसला सादर केला.

वर नमुद प्रकरणाच्या दिनांक-वार तपशीलाचे अवलोकन केले असता, असे निदर्शनास येते की, राज्य शासनाचे कार्यासन अधिकारी, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय यांचेकडून दि.२१/०९/१९८८ रोजीच्या पत्रान्वये विषयांकित प्रकरणाचा वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० च्या तरतुदीनुसार आवश्यक तो प्रस्ताव सादर करण्याचे निर्देश प्राप्त झाले होते.

ब) केंद्र शासनाचे दि.१७/०४/२००० रोजीच्या मार्गदर्शक सुचेनेनुसार खालीलप्रमाणे निर्देश देण्यात आले आहे.

"To enable speedy clearance of projects which are in the social sector and which require less than ५ ha. of forest land outside National Parks and Sanctuaries from Divisional Officers should be routed through your nodal officers direct to our Regional Offices."

ब) राज्य शासनाचे दि.१०/०५/२००० रोजीच्या मार्गदर्शक सुचेनेनुसार खालीलप्रमाणे निर्देश देण्यात आले आहे.

"वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत केंद्र शासनाच्या पर्यावरण आणि वन मंत्रालयाच्या राष्ट्रीय उद्यान, अभयारण्या इत्यादीमध्ये येणारे वनक्षेत्र वगळता ५ हे. पेक्षा कमी वनक्षेत्राचा अंतर्भाव असलेले प्रस्ताव मान्यतेकरिता सादर करतांना कमीत कमी कालावधीमध्ये केंद्र शासनाच्या पर्यावरण आणि वन मंत्रालयाची मान्यता मिळविण्याच्या दृष्टीने केंद्र शासनाच्या दि.१७/०४/२००० रोजीच्या पत्रान्वये दिलेल्या सूचनांनूसार असे प्रस्ताव राज्य शासनास सादर न करता क्षेत्रिय वनाधिका-यांनी केंद्रस्थ अधिकारी, नागपूर यांचेमार्फत थेट केंद्र शासनाच्या पर्यावरण आणि वन मंत्रालयाच्या भोपाळ येथील क्षेत्रिय कार्यालयाला सादर करावेत"

क) केंद्र शासनाचे दि.२२/०३/२०२२ रोजीच्या मार्गदर्शक सुचेनेनुसार खालीलप्रमाणे निर्देश देण्यात आले आहे.

"Proposals for use of forest land for non-forest purposes which involve violation of Forest (Conservation) Act, १९८० as specified in Para १.२१ (i) and (ii) are required to be examined at the level of the Ministry. The Integrated Regional Offices may, therefore, examine and process all such proposals as per extant Rules and Guidelines, however, the same will be forwarded to the Ministry with specific comments/recommendations for appropriate decision."

सदर केंद्र शासनाच्या दि.२२/०३/२०२२ रोजीच्या मार्गदर्शक सुचेनेचे अवलोकन केले असता, असे निदर्शनास येते की, वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत वनजमीन वळती करणाबाबतच्या वनभंग झाला असलेल्या प्रकरणांवर पर्यावरण, वन एवं जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या नवी दिल्ली येथील मुख्यालयाकडून निर्णय घेण्यात येत असला तरी, सदर प्रकरणांबाबतचा प्रस्ताव पर्यावरण, वन एवं जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार यांचे नागपूर येथील प्रादेशिक कार्यालयामार्फतच पर्यावरण, वन एवं जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या नवी दिल्ली येथील मुख्यालयास जाण्याची तरतूद आहे.

त्यामुळे विषयांकित प्रस्ताव पर्यावरण, वन एवं जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार यांचे नागपूर येथील प्रादेशिक कार्यालयास सादर करण्यात आला आहे. अशा प्रकरणात त्यांचेकडूनच शिफारशीसह प्रस्ताव पर्यावरण, वन एवं जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या नवी दिल्ली येथील मुख्यालयास सादर करणे अभिप्रेत आहे.

तसेच केंद्र / राज्य शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सुचनेप्रमाणे विकासात्मक कामासाठी तांत्रिक आधारावर वनजमीन वळतीकरण अपरिहार्य असल्यामुळे त्याबाबतच्या विषयांकित प्रस्तावास कमीत कमी कालावधीमध्ये वन (संवर्धन) अधिनियम १९८० अंतर्गत केंद्र शासनाची पुर्व परवानगी मिळविण्यासाठी पर्यावरण, वन एवं जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार यांचे नागपूर येथील प्रादेशिक कार्यालयास सादर करण्यात आलेले आहे.

सहपत्र:- वरीलप्रमाणे

29/6/22

(नरेश झुरमुरे)
अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व केंद्रस्थ अधिकारी

प्रतिलिपी:- मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), कोल्हापूर यांना माहितीस अग्रेषित.

प्रतिलिपी:- उपवनसरंक्षक, सातारा वन विभाग, सातारा यांना माहितीस.

वन विभाग
दुरध्वनी क्रमांक ०२१६२ २२००५७, २२००५८,२२००५९
ई-मेल आयडी- forest.satara6t @gmail.com

महाराष्ट्र शासन
उपवनसरंक्षक, सातारा वन विभाग, सातारा यांचे कार्यालय
'वनभवन', गोडोली वन रोपवाटीका परिसर, गोडोली सातारा ४१५००१

जा.क्र.- अ/कक्ष-6/जमीन/2021-22/4559

सातारा, दिनांक 29/06/2022

प्रति,

मुख्य वनसंरक्षक,
(प्रा.) कोल्हापूर.

विषय - रेल्वे हॉलिडे होम बाबत.
संदर्भ – 1. याकार्यालयाचे पत्र क्र. अ/कक्ष-6/जमीन/133 दिनांक 22/04/2022.
2. या कार्यालयाचे पत्र क्र. अ/जमीन/171 दिनांक 28/04/2022.
3. आपलेकडील पत्र क्र. कक्ष-6/नोसेल/रेल्वे/हॉलीडे/70 दिनांक 04/05/2022.
4. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, म. रा. नागपूर त्यांचेकडील पत्र क्र. कक्ष-17/नोसेल/कोल्हापूर/(29)/आयडी-13267/436 दिनांक 26/05/2022.

अवर सचिव, महसुल व वनविभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचेकडील दिनांक 18/02/1978 रोजीच्या पत्रान्वये जनरल मॅनेजर, सेंट्रल रेल्वे, यांना महाबळेश्वर (मालकमपेठत) येथील 5 एकर क्षेत्र रेल्वे विभागास 10 वर्षाकरीता भाडे पट्टयाने दिलेले होते.

सदर भाडे पट्टयाची मुदत 1988 मध्ये संपल्यानंतर सदर क्षेत्राचा वन (संवर्धन) अधिनियम, 1980 अंतर्गत प्रस्ताव सादर करणेबाबत प्रकल्प यंत्रणेकडे वारंवार पाठपुरावा सुरु होता. परंतु यंत्रणेकडुन प्रतीसाद मिळाला नाही. प्रकल्प यंत्रणेने यापुर्वी 4 वेळा त्रुटपुंज्या स्वारुपातील प्रस्ताव सादर केला होता. वन विभागाकडुन कळविलेल्या त्रुटींची पुर्तता व प्रस्तावाचा पाठपुरावा गांर्भीयाने न केल्यामुळे सदर प्रस्ताव प्रलंबित राहीला आहे.

1988 ते 1998 व 1998 ते 2007 या कालावधीमध्ये भाडे पटट्याचे नुतनीकरण केले नव्हते परंतु सदर कालावधीची भाडे पट्ट्याची रक्कम प्रकल्प यंत्रणेकडुन वसुल करण्यात आली होती. रेल्वे विभागाने ही बाब गांर्भीयाने घेणेत यावी याकरीता वनविभागामार्फत यापुर्वी दोन वेळा सदर क्षेत्राचा ताबा घेण्यात आला होता व परिपुर्ण प्रस्ताव सादर करणेच्या अटीवर ताबा परत करण्यात आला होता. दरम्यानच्या काळात असंख्य वेळा क्षेत्राचा ताबा देणेबाबत व परिपुर्ण प्रस्ताव सादर करणेबाबत पत्रव्यवहार / नोटीस रेल्वे विभागास देण्यात आल्या होत्या, तसेच परिसरातील अशासकीय संस्था (एनजीओ) यांचेकडुन देखील आक्षेप घेतले जात होते, या सर्व बाबीं रेल्वे विभागाने गांर्भीयाने घेतल्या नाहीत. सन 2022 मध्ये श्री. नाना

खामकार व रोहन भाटे यांनी वनजमीनीचे अनाधिकृत वापराबाबत कारवाई करणेसाठी तक्रार अर्ज व नोटीस देऊन पाटपुरावा सुरु केला.

रेल्वे प्रशासनास अनेक वेळा संधी देण्यात आली होती. परंतु रेल्वे कडुन निर्वणीकरणबाबत गांर्भीयाने प्रयत्न झाले नाहीत. यास्तव उपरोक्त सर्व बाबींचा विचारात करता दिनांक 18/04/2022 रोजी सदर क्षेत्राचा ताबा वनविभागाने घेतला आहे. तद्नंतर प्रकल्प यंत्रणेने 19/04/2022 रोजी त्रुटींची पुर्तता करुन प्रस्ताव या कार्यायलास सादर केलेला प्रस्ताव या कार्यालयाचे संदर्भीय पत्र क्र. २ अन्वये आपणास सादर करण्यात आला होता. सदर प्रस्ताव विहित मार्गे शासनास सादर झाला आहे. याबाबत प्राप्त होणा-या निर्देशाच्या अनुषंगाने क्षेत्राच्या ताब्याबाबत कार्यवाही करणेची तजविज ठेवत आहे. सोबत सुधरित घटनाक्रम जोडुन सादर केला आहे.

(म. ना. मोहिते)
उपवनसंरक्षक
सातारा वन विभाग, सातारा

सोबत - वरीलप्रमाणे

प्रतिलिपी - अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व केंद्रस्थ अधिकारी. म. रा. नागपूर यांना माहितीसाठी सविनय सादर. (विहीत मार्गे)

प्रत – सहाय्यक वनसंरक्षक (वनीकरण), सातारा यांनी माहितीसाठी रवाना.

प्रत – वनक्षेत्रपाल, महाबळेश्वर यांना माहितीसाठी रवाना.

दिनांक	तापशील
18/02/1978	अवर सचिव, महसुल व वनविभाग, मंत्रालय,मुंबई यांचेकडील दिनांक 18/02/1978 रोजीच्या पत्रान्वये जनरल मॅनेजर, सेंट्रल रेल्वे, यांना महाबळेश्वर (मालक्मपेठत) येथील 5 एकर क्षेत्र (2 एकर हॉलिडे होम बांधकामासाठी व ३ एकर वनीकरणासाठी दिलेले होते) त्यानुसार दिनांक 03/04/1978 ते 02/04/1988 अखेर 10 वर्षाचे भाडेपट्याने रेल्वे विभागास दिलेले होते. (सोबत भाडे पटटा कराराची छायांकीत प्रत – प्रपत्र -1)
17/08/1988	सदर भाडे पट्टयाची मुदत संपल्यानंतर भाडे पट्टा वाढवुन मिळावा म्हणुन प्रकल्प यंत्रणेने दिनांक 14/08/1988 रोजी शासनास पत्रव्यवहार केला. सदर क्षेत्राचा कागदपत्री ताबा वनविभागाने घेतला, परंतु प्रत्यक्षात मात्र सदर क्षेत्र व त्यावरील इमारती मध्य रेल्वेच्या ताब्यात होत्या.
21/09/1988	कार्यासन अधिकारी, महसुल व वनविभाग, मंत्रालय यांचेकडील दि. 21/9/1988 रोजी च्या पत्रान्वये क्षेत्राचा ताबा वनविभागाकडे घेऊन, वन (संवर्धन) अधि., 1980 प्रस्ताव सादर करणेबाबत कळविण्यात आले होते. तसेच सदर भाडे पट्टा वाढ केली नाही.
04/03/1998	प्रकल्प यंत्रणेने वन (संवर्धन) अधिनियम, 1980 अंतर्गत प्रस्ताव सादर केला होता. सादर करण्यात आलेल्या प्रस्तावामध्ये त्रुटी असल्याने प्रस्ताव संबंधीत यंत्रणेला त्रुटी पुर्तता करणेकामी परत करण्यात आला होता.
20/03/1998	वनक्षेत्रपाल, महाबळेश्वर यांनी रेल्वे विभागास रितसर नोटीस देवुन रेल्वे हॉलीडे होमच्या इमारतीचा ताबा घेतला होता.
04/05/1998	त्यानंतर मुख्य वनसंरक्षक, म. रा. नागपूर यांचेकडील दिनांक 04/05/1998 रोजीच्या पत्रान्वये सदर प्रकरणी या क्षेत्राचा वन (संवर्धन) अधिनियम. 1980 अंतर्गत प्रस्ताव पुर्ण करुन मंजुरी घेऊन देण्याचे अटींवर सदर रेल्वे हॉलिडे होमचा ताबा रेल्वे विभागास देण्यात आलेला होता.
नोव्हेंबर 1998	रेल्वे विभागाने नोव्हेंबर 1998 मध्ये 0.808 हे. वनजमीनीचा वन (संवर्धन) अधिनियम, 1980 अंतर्गत सुधिरित प्रस्ताव सादर केला होता. सदर प्रस्ताव या कार्यायलाचे दिनांक 19/11/1998 रोजीच्या पत्रान्वये वनसंरक्षक (प्रा.) कोल्हापूर यांना सादर झाला होता. या प्रस्तावात त्रुटी असलेने प्रस्ताव परत आलेला होता.

13/07/2007	सन 1987-88 ते 2007 अखेर भाडे पट्टा रक्कम 201600/- एकदा रक्कम जमा करुन प्रस्ताव वन (संवर्धन) अधि., 1980 अंतर्गत सादर करणेची कार्यवाही सुरु केली होती.
24/08/2007	प्रकल्प यंत्रणेने सदर क्षेत्राची फेर तपासणी व सर्व्हेक्षण करुन दि. 24/8/2007 रोजीला सुधारित 1.5356 हे. वनजमीनीचा वन (संवर्धन) अधिनियम, 1980 अंतर्गत सादर केला. या कार्यालयाचे दि. 11/9/2007 चे पत्रान्वये वनसंरक्षक कोल्हापूर यांचे कार्यालयास सादर केला. सदर प्रस्ताव मुख्य वनसंरक्षक व केंद्रस्थ अधिकारी, म. रा. नागपुर यांना सादर झाला.
05/11/2007	मुख्य वनसंरक्षक व केंद्रस्थ अधिकारी, म. रा. नागपुर यांचेकडील दिनांक 05/11/2007 चे पत्रान्वये सादर करण्यात आलेल्या प्रस्तावामध्ये त्रुटी असल्याचे कळविले. त्यानुसार प्रकल्प यंत्रणेच्या (रेल्वे विभागास) सदर त्रुटींची पुर्तता करणे करणेबाबत कळविण्यात आले होते. सदर त्रुटीचा पुर्तता अहवाल प्रकल्प यंत्रणेकडुन अहवाल सादर करण्यात आला नाही.
-	सन 2005 व 2007 मध्ये देखील काही कालावधी करता सदर क्षेत्राचा ताबा वनविभागाने घेतला होता.
सन 2007 ते 2019	दरम्यानच्या कालावधीत प्रकलप यंत्रणेनेकडुन अटींची पुर्तता होणेची होती. प्रकल्प यंत्रणेला त्रुटींची पुर्तता करणेबाबत वांरवार पत्र व्यवहार तसेच स्मरणपत्र देखील पाठविलेली होती. परंतु प्रकल्प यंत्रणेकडुन अटी पुर्तता अहवाल सादर न झाल्याने सदर क्षेत्राचा ताबा वनविभागास देणेबाबत वेळोवेळी प्रकल्प यंत्रणेस पत्र व्यवहार करण्यात आला होता.
07/12/2019	सदर पत्रान्वये सदर क्षेत्राचा ताबा वनविभागाकडे देणेबाबत तसेच वन (संवर्धन) अधिनियम, 1980 अंतर्गत सुधारित प्रस्ताव सादर करणेबाबत कळविण्याल आले होते.
17/07/2020	सदरचे वनक्षेत्रा वनविभागाचे ताब्यात न देता, तद्नंतर प्रकल्प यंत्रणेने त्यांचेकडील दिनांक 17/07/2020 अन्वये Extention of lease बाबतचा प्रस्ताव सादर केला होता.
28/08/2020	या कार्यायलाचे दिनांक 28/08/2020 रोजीच्या पत्रान्वये वन (संवर्धन) अधिनियम 1980 अंतर्गत सुधारित प्रस्ताव ऑनलाईन करुन परिपुर्ण प्रस्ताव सादर करणेबाबत. तसेच सदरचे क्षेत्र वनविभागाचे ताब्यात देणेबाबत कळविण्यात आला होते.
25/08/2020	प्रकल्प यंत्रणेने दिनांक 25/08/2020 रोजीच्या पत्रान्वये (या कार्यायलास दिनांक 09/09/2020 रोजी प्राप्त) वन (संवर्धन) अधिनियम, 1980 अंतर्गत प्रस्ताव या कार्यालयास सादर केला होता.
16/09/2020	या कार्यायलाचे दिनांक 16/09/2020 रोजीच्या पत्रान्वये प्रकल्प यंत्रणेने सादर करण्यात आलेला प्रस्ताव हा पुर्णत: झेरॉक्स प्रतीमध्ये सादर केला असल्याने प्रस्तावावर तत्कालीन अधिकारी यांची स्वाक्षरी असलेले मुळ प्रस्ताव सादर करणेबाबत सुचना देऊन परत करण्यात अला होता. तसेच सदर क्षेत्राचा भाडे पट्टा

	संपुष्टात अल्याने प्रथम सदर क्षेत्र वनविभागाचे ताब्यात देऊन नंतर प्रस्ताव सादर करणेबाबत प्रकल्प यंत्रणेस कळविण्यात आला होते.
27/07/2020 24/08/2021, 16/11/2021	वनक्षेत्रपाल, महाबळेश्वर यांनी सदरचे क्षेत्र वनविभागाचे ताब्यात देणेबाबत प्रकल्प यंत्रणेस स्मरणपत्र दिली आहेत.
	विभागीय कार्यालयाकडुन सन 2019 – 20 या कालावधी मध्ये देण्यात आलेला पत्र – दिनांक 05/08/2019, 07/12/2019, 01/07/2020, 23/07/2020, 28/08/2020, 16/09/2020
03/02/2022	प्रकल्प यंत्रणेने सदर क्षेत्राचा ताबा न देता 1.5457 हे. बाबतचा वन (संवर्धन) अधिनियम, 1980 अंतर्गत प्रस्ताव या कार्यालयास सादर केला होता.
15/02/2022	या कार्यालयाचे दिनांक 15/02/2022 अन्वये प्रकल्प यंत्रणेस सदर प्रस्ताव परत करण्यात आला आहे. तसेच प्रस्तावामध्ये प्रमाणपत्र क्र. ३, वनभंगबाबतची माहिती व उच्चस्तरिय सनियंत्रण समितीची मंजुरी नसलेबाबत कळविले होते. तसेच सदर क्षेत्राचा प्रथम ताबा वनविभागास देणेबाबत कळविण्यात आले होते.
02/04/2022	सहाय्यक वनसंरक्षक (वनीकरण) महाबळेश्वर स्थित सातारा यांनी देखील सदर क्षेत्र वनविभागाचे ताब्यात घेणेबाबत वनक्षेत्रपाल, यांना सुचना दिल्या आहेत.
18/04/2022	वनक्षेत्रपाल, महाबळेश्वर यांनी सदर क्षेत्राचा दिनांक 18/04/2022 रोजी ताबा घेऊन सदर क्षेत्र सील केले आहे.
19/04/2022	15/02/2022 कळविलेप्रमाणे प्रकल्प यंत्रणा उपवनसंरक्षक (प्रा.) सातारा यांचे दालनात त्रुटी पुर्ततेसह उपस्थित राहुन प्रस्ताव सादर केला आहे. (सोबत - पुर्तता अहवाल पत्राची छायांकीत प्रत. प्रपत्र - 2)
21/04/2022	उपवनसंरक्षक (प्रा.) सातारा यांनी सदर क्षेत्राची स्थळपहाणी केली.
28/04/2022	प्रकल्प यंत्रणेकडुन सादर करण्यात आलेला प्रस्ताव शासनाचे मंजुरीकामी या कार्यालयाचे दिंक 28/04/2022 रोजीच्या पत्रान्वये मुख्य वनसंरक्षक, कोल्हापूर यांचेकडे सादर करण्यात आला.
04/05/2022	या कार्यालयाकडुन सादर करण्यात आलेला प्रस्ताव मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) कोल्हापूर यांनी त्यांचेकडील दिनांक 04/05/2022 रोजीच्या पत्रान्वये अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, म. रा. नागपूर यांना सादर केला.
26/05/2022	मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.) कोल्हापूर यांचे कार्यालयाकडुन सादर करण्यात आलेला प्रस्ताव अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, म. रा. नागपूर यांनी त्यांचेकडील दिनांक 26/05/2022 रोजीच्या पत्रान्वये रिजनल ऑफिसला सादर केला.

(म. ना. मोहिते)
उपवनसंरक्षक
सातारा वन विभाग, सातारा

Chronology Event of Railway Holiday Home at Malcompeth, Tal. Mahabaleshwar, Dist.Satara

Date	Details
18/02/1978	Under Secretary, Ministry of Revenue and Forests, Ministry, Mumbai vide letter dated 18/02/1978 to General Manager, St. Railway, 5 acre area at Mahabalevar (Malkampeth) (2 acre holiday home and 3 afforestation) dated 03/04/1978 to 02/04/1988 The last 10 year leases were given by the Railway Department of the year. (Photocopy Lease Agreement - Form-1)
17/08/1988	The project management wrote a letter to the government on 14/08/1988 asking for extension of the lease after the expiry of the lease period.
21/09/1988	Executive officer, Revenue and Forest Department, Ministry. According to the letter dated 21/9/1988, possession of the area was transferred to the Forest Department, Forest (Conservation) Act, 1980. Also, the lease has not been increased.
04/03/1998	The proposal was submitted by the project Authority under the Forest (Conservation) Act, 1980. Due to an error in the proposal submitted, the proposal was returned to the project Authority for Compliance the quriees.
20/03/1998	Range Forest Officer, Mahabaleshwar had taken possession of the building of Railway Holiday Home by giving a notice to the Railway Department.
04/05/1998	Then the Chief Conservator of Forests, State Maharashtra Nagpur According to the letter dated 04/05/1998, the possession of the Railway Holiday Home was handed over to the Railway Department on the condition that the proposal be completed and approved under the Forest (Conservation) Act, 1980.
November 1998	0.808 ha. in November 1998 by the Railway Department. An amended proposal was submitted under the Forest (Conservation) Act, 1980. The proposal was submitted to the Forest Conservator (Pvt.) Kolhapur by letter dated 19/11/1998. The proposal was returned due to an error.
13/07/2007	From 1987-88 to the end of 2007, the process of submitting the proposal under Forest (Conservation) Act, 1980 was started by depositing the amount of rent lease amount 201600 / -.
24/08/2007	The project agency re-inspected and surveyed the area and revised Proposal of 1.5356 ha. under the Forest (Conservation) Act, 1980. This office letter dated 11/9/2007 submitted to the office of Conservator of Forests, Kolhapur. The proposal was made by Chief Conservator of Forests and Central Officer, State Maharashtra Nagpur presented.

05/11/2007	Chief Conservator of Forests and Central Officer State Maharashtra Nagpur Informed that there was quriees in the proposal submitted in the letter dated 05/11/2007. Accordingly, the project Authority (Railway Department) was informed to these errors. The report was not submitted by the project Authority.
-	The area was also taken over by the Forest Department in 2005 for some time and handed over to railway department and 2007.
2007 To 2019	In the meantime the conditions were to be met by the project Authority. Frequent correspondence as well as reminders were sent to the project Authority to compliance to queries. However, due to non-submission of condition report by the project Authority, a letter was sent to the project authority from time to time regarding handing over of the area to the forest department.
07/12/2019	The letter informed about the transfer of possession of the area to the forest department and also about the submission of amended proposal under the Forest (Conservation) Act, 1980.
17/07/2020	Without giving the forest area in the possession of the forest department, the project management had then submitted a proposal regarding extension of lease dated 17/07/2020.
28/08/2020	According to the letter dated 28/08/2020 of this office, under the Forest (Conservation) Act 1980, it was informed to submit the complete proposal by making the amended proposal online, and also to hand over the area to the Forest Department.
25/08/2020	The Project Authority had submitted a proposal under the Forest (Conservation) Act, 1980 to this office by letter dated 25/08/2020 (received to this office on 09/09/2020).
16/09/2020	The proposal submitted by the project agency in its letter dated 16/09/2020 was submitted in full Xerox copy and the proposal was returned with instructions to submit the original proposal signed by the then officer. Also, as the lease of the area was terminated, the project department was informed about first handing over the area to the forest department and then submitting the proposal.
27/07/2020 24/08/2021, 16/11/2021	Range Forest Officer, Mahabaleshwar has reminded the project Authority about handing over the area to the Forest Department.
-	Letter from the Divisional Office for the period 2019-20 - dated 05/08/2019, 07/12/2019, 01/07/2020, 23/07/2020, 28/08/2020, 16/09/2020.
03/02/2022	1.5457 ha. without taking possession of the area by the project machinery. The proposal was submitted to this office under the Forest (Conservation) Act, 1980.

15/02/2022	The proposal has been returned to the project Authority as on 15/02/2022 of this office. Also in the proposal certificate no. 3. Information about deforestation and non-approval of High Level Monitoring Committee. It was also informed that the first possession of the area would be given to the forest department.
02/04/2022	Assistant Conservator of Forests (Afforestation) Mahabaleshwar at Satara has also instructed the Range Forest Officer Mahabaleshwar to take possession of the area.
18/04/2022	Range Forest Officer, Mahabaleshwar has taken possession of the area on 18/04/2022 and sealed the area.
19/04/2022	15/02/2022 As reported, Project Management has been present in the hall of Deputy Forest Conservator (T.) Satara with the quires correction and the proposal has been submitted. (Accompanied - Photocopy of Completion Report. Form - 2)
21/04/2022	Deputy Forest Conservator (T.) Satara inspected the area.
28/04/2022	Proposal submitted From DCF Satara to CCF (T) Kolhapur office
04/05/2022	Proposal submitted From CCF (T) Kolhapur office to APCCF & Nodal Office Nagpur
26/05/2022	Proposal submitted From APCCF & Nodal Office Nagpur to Regional Office Nagpur

Dy. Conservator of Forest

Division, Satara

No.FLD.2078/28-F3,
Revenue & Forests Department,
Mantralaya, Bombay-22.

February 1980.

To

The General Manager,
Central Railway, V.T.,
Bombay-1.

Subject:- <u>Forest land : Satara</u>
Mahabaleshwar- Survey No.223
Malcumpeth- Lease of- to the Central
Railway for Holiday Home.

Sir,

With reference to the correspondence resting with the letter No.W.182-P 648/HH, dated 29.3.1978 from the Chief Engineer, Central Railway, Bombay, on the above subject. I am directed to state as under :-

(i) the lease of the land out of the forest Survey No.223 Malcumpeth in Mahabaleshwar is subject to the condition (<u>inter alia</u>other conditions which will be included in the Agreement with the Central Railway in respect of the lease) that the effluent from the Holiday Home should be treated by the Central Railway, so as to bring it to a safe level and is not allowed to flow in the catchment area of the Venna Lake but is diverted in other valley;

(ii) the aforesaid condition would be inserted in the agreement to be made with the Central Railway. (You are, therefore, requested to see that the condition is complied with by the Central Railway, immediately);

(iii) Government has decided that the lease period in respect of the said land may be fixed at ten years initially, with an option to the Central Railway to get it renewed for two similar consequtive terms, on such terms and conditions as Government may deem fit at the time of each of the two renewals provided that the Railway does not make breach of any of the terms and conditions of the lease, at any time; and

(iv) It has been finally decided that the annual rent for lease of the forest land in question shall be fixed at 8% of the full market value of the land.(The Chief Conservator of Forests, Pune has been directed to fix the exact amount of the annual rent in question and to communicate it to you. You are requested to pay the arrears of the rent immediately after knowing the exact amount of the rent.)

Yours faithfully,

(C.K.SHIDHAYE.)
Under Secretary to the Government of
Maharashtra, Revenue and Forests Department.

P.T.O...

126

Copies to:-

The Chief Conservator of Forests, Maharashtra State, Pune,

The Conservator of Forests, Kolhapur Circle, Kolhapur,

The Divisional Forest Officer, Satara (in continuation of Govt. letter of even number, dated 17.10.1979).

The Social Welfare, Cultural Affairs, Sports and Tourism Department (with reference to its file No. 3471 (1647)/XX).

2. The Chief Conservator of Forests is informed that the draft of the lease agreement submitted to Government should be modified as per the stipulations mentioned in the above Government letter. The Chief Conservator of Forests is requested to fix the exact amount of the annual lease rent to be charged to the Central Railway in this case, after obtaining necessary details and to communicate it to the Railway. The Chief Conservator of Forests is also requested to see that-

i) the necessary agreement is executed by the Divisional Forest Officer, Satara with the Central Railway authorities concerned within a month; and

ii) the arrears of the lease rent from the date of taking possession of the forest land in question are recovered from the Railway within a period of three months.

Under Secretary to the Government of Maharashtra, Revenue & Forests Department.

(Vikas Kumar)
D(NHQ)
Central Railway
Pune

मध्य रेल
Central Railway

कार्यालय मंडल रेल प्रबंधक (कार्य) पुणे
Office of the
Divisional Railway Manager (Works) Pune
Near Hotel Sheraton Grand, R.B. Mill Road, Pune 411 001
ई-मेल: punesrdenco@gmail.com
Ph (O) +91 ... (P&T) (Fax)

No. PA/W/DB/LM/Holiday Home/M'shwar   दिनांक - 14.03.2019

Dy. Conservator of Forests,
Forest Division, Satara
Dist-Satara.

Sub:- Submission of application to extent lease of Holiday Home at Manabeleshwar in prescribed format.

Ref:- ADEN/M/PA's Letter no. पुणे-अनु/महाबळेश्वर/ दिनांक-08/09/2018.

In connection with above, it is again informed you that 5 Acres m2 of forest land was allotted to Central Railway for a period of 10 years starting from the year April 1978 for constructing holiday homes for its employees as per the agreement executed with Divisional forest officer, Satara on 22.01.1985 (Copy attached). Accordingly Railway has constructed 4 Suits for officers and 16 Suits for Group 'C' and Group 'D' staffs in year 1982.

As soon as the lease period got over in the year 1988 Railway has consequently applied for extension of lease for a period 35 Years. Meanwhile there are certain changes in the application format which includes a "Dwellers Certificate" to be acquired from Dist Collector, Satara for that Railway continuously have been chasing with District Collecter, Satara.

District Collector, Satara have sought reply from you to issue "Dwellers Certificate" as per there letter no. मह/मश्वर/जमीन/कवि-145/2018 दिनांक- 16/02/2018, 17/04/2018, 05/04/2018, 09/09/201; same is pending from your end.

In the meeting with Railway officials on 29.06.2018, you had advised to submit fresh application for renewal of lease and accordingly a fresh application in the prescribed format has been prepared with all relevant documents and is submitted for further necessary action please

DA- As above

Received On.- 9e 3 /20 9e
Clerk to Collector, Satara

आवक लिपिक
उप वन संरक्षक सातारा
9e/3/9e

(Gautam S Musale)
DEN (HQ) Pune

Copy to – 1. District Collector/Satara- For information and further necessary action Please.
2. ADEN/M/Pune- For information and further necessary action please.

15 Mahabaleshwar

Authority :1) Govt. R&FD Bombay's No. FLD/2078/38-F-3 dt. 18-2-19..
2) Govt. R&FD Bombay's No. FLD/2078/38-F-3 dt. 22-2-1980

T. P. P.—40,050—11-81—BAS*—(B) 418
G. R., R. D., No. 7520/32 of 1-3-40 and
G. E., A. and F. D., No. IAF-1087-J of 11-4-78.]

For. 253 a.

(87)

(9) Standard Agreement Form for the Lease of Forest Land for temporary cultivation, storing timber, constructing huts, etc.

AN AGREEMENT made this 22nd day of JANUARY in the year 19 1985, between Government of Maharashtra-Divisional Forest Officer, Satara & The General Manager, Central Railway-Bombay

hereinafter styled "the Lessee" of the one part and the Governor of Maharashtra hereinafter styled the "Governor" of the other part.

WHEREAS an application has been made by the Lessee for the temporary occupancy by him of certain forest land for the purpose of Construction of Railway Holiday Home and and afforestation — 2 Acres for construction of Railway Holiday Home 3 Acres for afforestation.

... the said application has been granted upon the terms hereinbelow expressed, † and as part of such terms the sum of Rs. ... has been deposed with the Divisional Forest Officer of ... hereinafter called "the Divisional Forest Officer", in Government promissory notes (or in the currency notes in cash partly in notes and partly in cash, as the case may be) as security for the due performance by the Lessee of conditions hereinafter expressed; †

AND WHEREAS by a rule under section 76, clause (d), of the Indian Forest Act, 1927, hereinafter called "the said Act" whoever enters into any contract with any Forest Officer acting on behalf of Government shall, if so required by such Forest Officer, bind himself by a written instrument to perform such contract; †

NOW THESE PRESENTS WITNESS that in pursuance of the said application and in consideration of the conditions and covenant hereinafter contained and on the part of the Lessee to be respectively performed and observed, the Governor does hereby lease to the Lessee, free of any occupancy price for the same all the land specified in schedule hereto annexed for the purpose of

2 Acres for construction of Railway Holiday Home -
3 Acres for Afforestation -

for the term of 10 years (Ten years) year(s) commencing on the 23rd day of APRIL 1978 19 ... and expiring on the 22nd day of APRIL 1988 19 (or until the land is required by the Forest Department, as the case may be) subject to all the conditions, restrictions and stipulations hereinafter contained;

AND in consideration of the privileges secured to him as aforesaid and in compliance with the said rule the Lessee does bind himself to perform every duty and act expressed in the conditions hereinafter contained as to be performed by him and does covenant with the Governor that he, the Lessee, and each of his servants and agents will abstain from every act expressed in the conditions hereinafter contained as to be abstained from and the Lessee does hereby agree in case of any act or omission on the part of the contractor, his servants and agents which in the opinion of the Divisional Forest Officer amounts to breach of any of the said conditions to pay to Government through the Divisional Forest Officer on demand made in such behalf by him, the amount of penalty as will be determined by the Divisional Forest Officer not exceeding one hundred rupees and that the said sum of penalty not exceeding one hundred rupees for each breach will in accordance with section 8? of the said Act be recoverable from him as an arrear of Land Revenue.

THE SAID CONDITIONS are as follows, namely :—

1. The Lessee shall perform the following duties and acts, that is to say—

(a) he shall on or before the 1st APRIL day of in every year commencing with the current year during term of this lease pay as rent the sum of rupees (@ 8% of the full market value of the land (Rs.), to the Range Forest Officer or other person duly authorized in writing by the Divisional Forest Officer to receive the same; Read conditions as per slip.

(b) he or where there is more than one Lessee some one of them on behalf of them all or the duly authorised agent holding power of attorney from the contractor or all such contractors if more than one shall, before signing this agreement, proceed with the Range Forest Officer to inspect the boundaries of the land as demarcated on the ground by special or other marks, and shall satisfy himself that boundaries are defined clearly and sufficiently upon the ground by the special or other marks, and shall give the Divisional Forest Officer a written certificate that he is so satisfied and further shall sign—

(i) The map of the land attached to this agreement, in acknowledgment that it delineates correctly the land as demarcated upon the ground.

†—Omit these words, if no such security bond is taken.

True copy

[signature] Divisional Forest Officer Satara.

वरिष्ठ मंडल इंजीनियर (समन्वय) SR. DIVISIONAL ENGINEER (CO). मध्य रेल, पुणे C. RLY. PUNE

वरिष्ठ मंडल अभियंता (समन्वयन)
SR. DIVISIONAL ENGINEER (CO).
मध्य रेल, पुणे.
CENTRAL RAILWAY PUNE

[signature] Divisional Forest Officer Satara.

True copy

827 (127)

(ii) the register marks of the trees which have been marked in the land after verifying the same;

(c) he shall protect from fire and other damage by man or beast the land as well as the reserved trees and forest produce thereon and shall be responsible for all damage and loss thereto and thereof from whatsoever cause arising;

(d) he shall prevent any fire from spreading from the land into the neighbouring Government forest;

(e) he shall assist in extinguishing any fire occurring in the neighbouring Government forest;

(f) he shall also assist in preventing the commission in the neighbouring Government forest, of any forest offence and, when there is reason to believe that any such offence has been committed in the forest, in discovering and arresting the offender;

(g) he shall repair and keep in good order all special or other marks defining the boundaries of the land;

(h) he shall pay all such expenses as the Divisional Forest Officer may determine to be necessary for, or to have been incurred in execution of any work to be done, which by the conditions hereinbefore contained he has bound himself to perform and which on requisition made by the Divisional Forest Officer, he has failed or omitted within the time specified in such requisition to perform;

(i) he shall before relinquishing the occupancy of the land given one month's notice in writing to the Divisional Forest Officer of his intention to terminate the * lease. *Non-compliance with any of the aforesaid conditions in this agreement shall be deemed to be distinct and separate breach for the purpose of the penalty clause and the question whether any breach of any of the said conditions has been committed and liability of the contractor therefor shall be determined by the Divisional Forest Officer. (i) Read additions as per slip 2 (j) Read additions as per slip -3

II. The Lessee, his servants and agents shall abstain from the following acts, that is to say—

(a) from subletting or assigning this land or any portion thereof or interest therein to any person whatsoever without the previous permission in writing from the Divisional Forest Officer,

(b) from using the land for any except the following purposes, viz. :—

enter as required, e g.

(i) grazing his own cattle,

(ii) cutting and utilizing the grass,

(iii) plucking and appropriating for manure for his own use the leaves of trees of unreserved kinds, and

(iv) taking the fruit of the following species, viz:—

v) Construction of Railway Holiday Home (2 Acres) & for Afforestation 3 Acres.

or any other purpose which the Divisional Forest Officer may from time to time on the application of the Lessee allow by order in writing;

(c) from claiming any right to or exercising any right over, any trees or any forest produce except as provided in sub-clause (b) above;

(d) from keeping occupancy of the land six months after the receipt of the notice by him from the Divisional Forest Officer to quit;

(e) from altering or causing to be altered any boundary marks put up by the Divisional Forest Officer to demarcate the land;

(f) from building any permanent structure on the land. He may erect temporary shelters for himself and workmen after obtaining the written permission of the Divisional Forest Officer. Read additions as per slip 4. Non-compliance with any of the aforesaid conditions in this agreement shall be deemed to be distinct and separate breach for the purpose of the penalty clause and the question whether any breach of the said conditions has been committed and liability of the contractor therefore shall be determined by the Divisional Forest Officer;

(g) Read additions as per slip 5

(h) Read additions as per slip -6

III. And the Lessee further in addition to the conditions hereinbefore contained on breach of any of which the sum of Rs. is to be paid, agrees to the following conditions that is to say—

(a) no person other than the Lessee, except as is provided in the next following clause, can or shall have any part, share or interest whatsoever in the lease;

(b) in the event of the whole or any portion of the land being sublet with the written permission of the Divisional Forest Officer, the Lessee shall be responsible for the acts and omissions of the Sub-Lessee and their servants as if they were the servants of the Lessee.

*— Omit this clause if the Lessee is not to be allowed to terminate the lease at one month's notice.

[signature]
Divisional Forest Officer
Satara.

(147)

(c) he shall not demand any compensation for any improvement which he may make on the land or for any building erected by him thereon during the term of his occupancy or for any crops or other produce standing or growing on the land when he quits the land; he may, however, remove the materials of any buildings erected by him on the land and reap any crops or produce raised by him standing on the land.

(d) he shall be bound and shall abide by all decisions of the Divisional Forest Officer as to any question which may arise out of or in connection with this agreement or as to the interpretation thereof or any of the terms or conditions thereof.

(e) in the event of the lease being evicted any rent owned by him shall be recoverable from him as if it were an arrear of land revenue.

(f) Read additions as per Slip -- 7

(g) Read additions as per Slip - 8

Non Compliance with any of the aforesaid Conditions in this agreement shall deemed to be a distinct and seperate for the purpose of penalty clause.

And it is hereby further agreed between the parties that in this agreement—

(1) the term "Divisional Forest Officer" shall be deemed to mean the Divisional Forest Officer or any Forest Officer authorized by him in writing to act in the matter of the clause in which the said term is employed;

(2) the term "Governor" shall be deemed to mean the Governor of Maharashtra, his successors and assigns;

(3) the term "the Lessee" shall include each and every person signing this Lease, or in the case of this Lease being entered into by a firm, each and every member of such firm and his or their heirs, executors, administrators, and (subject to any condition against sub-letting or assigning the lease, or any portion thereof or any share or interest therein, which may be part of the conditions of this contract) his or their assigns both jointly and severally.

IV. If any question arises;

(a) Whether there has been a breach of any of the conditions of this Agreement.

(b) As to the sums to be paid for such breach.

(c) As to the person or persons, liable for such sum such question shall be referred to and be determined by the Divisional Forest Officer in accordance with subject the provisions of section 85 (2) of the Indian Forest Act, 1927.

IN WITNESS WHEREOF the Lessee has hereunto set his hand and , by order of and for and on behalf of the Governor of Maharashtra has hereunto set his hand and seal the day and the year first above written.

Signed by S.C.GUPTA
वरिष्ठ मंडल इंजीनियर (कार्य)
मध्य रेल, बंबई - वी.टी.
SENIOR DIVISIONAL ENGINEER (S B)
CENTRAL RAILWAY BOMBAY-V.T

वरिष्ठ मंडल इंजीनियर
मध्य रेल
SENIOR DIVISIONAL ENGINEER
CENTRAL RAILWAY, BOMBAY

in the presence of V. S. DESHPANDE
Sub-D.F.O. EGS Satara.

Signed by V. K. WALKE
Divisional Forest Officer
Satara

Divisional Forest Officer
Satara

in the presence of R.A.MOTE
Sub-D.F.O.

N.C.GOKHALE
Insp. of Works
C Rly Bombay VT

44/ग (28)

SCHEDULE REFERRED TO IN THE ABOVE AGREEMENT

Name of village	Survey No.	Area		
		Acres	Gunthas	Annas
Malcompeth	22 B	5 -	00 -	0

Description and Boundaries :—

Divisional Forest Officer
Satara.

Divisional Forest Officer
Satara.

[MAP OF LAND]

Signed by S.C.GUPTA
वरिष्ठ मंडल इंजीनियर (म.पू.)
मध्य रेल, बंबई - वी.टी.
SENIOR DIVISIONAL ENGINEER (N E)
CENTRAL RAILWAY BOMBAY-V.T.

in the presence of V. S. DESHPANDE
Sub. DFO. FGS Satara

Signed by V.K.Walke
Divisional Forest Officer
Satara.

in the presence of R.A.MOTE
Sub-D.F.O.

Divisional Forest Officer
Divisional Forest Officer
Satara.

Seal of the Divisional Forest Officer

ADDITIONS TO STANDARD AGREEMENT NO. 9

Slip No. 1:- Add after clause No.I(.)

Provided always that if the lessee shall at any time make default in one payment of annual rent fixed he shall pay the addition to the rent fixed, such penal rent not exceeding the amount of rent fixed or compound interest at the rate of 10% as may be fixed by the Divisional Forest Officer, Satara in this connection and in the event of his default to pay such fixed ... penal rent the same may be recovered from him as an arrear of land revenue. As ad defaulter he shall also make him liable to be evicted from the area of this lease.

Slip No.2:- Add as sub-clause (i) to clause-I.

He shall present himself in the leased plot or in camp of the Divisional Forest Officer, whenever and whereever required to do.

Slip No.3:- Add as sub-clause (i) to clause I

He shall vacate the plot within 6 months from the receipt of notice to vacate from the lessor during the currency of this agreement if the land is required by Government for the scheme of development of Mahableshwar or for any other use of Government purpose.

Slip No.4:- Add afterclause II sub-clause (a)

'For the purpose of this sub-clause a permanent structure shall means and includes any structure built in the concrete or burnt bricks or stone whether set in and lime orcement morter'.

Slip No.5:- Add the following as sub-clause to clase II

'(i) From allowing any lantana or 'Panshi' or any other thorny growth or creepers to growth or to exist on the land.
(ii) From stacking or burning any loppings near the reserved trees so as to cause damage to them.

Slip No.6:- Add as Sub-clause (g) to Clause-II.

From continuing to remain the possession of the plot after 6 months from the receipt of the notice to vacate the plot received from the lessor in the event of the land being required by Government for the scheme of development of Mahable-shwar or for any other use of Government purpose.

Slip No. 7:- Add as sub-clause (f) to clause III.

In the event of the receipt of notice issued by the lessor as per clause I sub-clause (g), he agrees to quit the premises within the period that will be specified the notice.

-2-

Divisional Forest Officer
Satara.

Slip No. ... ... as sub-clause (c) to clause III

(i) The Divisional Forest Officer in case of any breach of any of the conditions, herein before, contain any in lieu of or in addition to requiring the payment of or recovering any sum payable in the case of any such breach by notice in writing served on the lessee suspend the operation of this agreement.

(ii) When the operation of this agreement as so suspended wholly under sub-clause (i) such suspension shall be in force pending the decision of the Conservator of Forests, in the letter and the lessee shall, during the period of suspension stop all work under this agreement and all rights and claims of the lessee shall be in abyance pending the decision of Conservator of Forests.

(iii) Where the operation of this agreement in suspended partially under sub_clause (i) such suspension shall be in force until the lessee complies with the orders issued by the Divisional Forest Officer in this behalf and the lessee shall During the period of suspension stop the work in respect of which the suspension has been directed and shall not restart the said work until he is permitted to do so in writing by the Divisional Forest Officer.

Slip No.9:- Add the following as Clause -IV,

The period of this agreement shall be 10 years from the date of this agreement.

N.C. GOKHALE
Insp. of Works
C. Rly. Bombay V.T.

(Signature of lessee)

In the presence of

1) R.A. MOTE
Sub-DFO

2) V.C. DESHPANDE
Sub-DFO EGS Satara

Divisional Forest Officer
Satara.

Divisional Forest Officer,
SATARA.

(12)

(90)

14. An effluent from the Holiday Home should be treated by the Central Railway so as to bring to safe level and is not allowed to flow in the catchment area of the Venna Lake, but is diverted in other vally, asdirected by the Executive Engineer, Environmental Engineering Work, Division, Satara. If at any time in future it is observed that the effluent system is not working properly and its sub-surface absorption is not proper arrangement must be made at a short notice of 15 days to pump all effluent on the other side of the ridge failing which permission to occupy holiday homes will be withdrawn.

N.C. GOKHALE
Insp. of Works
C. Rly. Bombay. V.T.

In the presence of

1) R.A. MOTE
Sub D.F.O.

2) V.S. Deshpande
Sub D.F.O. BGS Satara

22.1.85
(S.C. GUPTA)

(Signature of lessee) Senior Divisional Engineer (South) Bombay V.T.

वरिष्ठ मंडल इंजीनियर (द.पू.)
मध्य रेल, बंबई - वी.टी.
SENIOR DIVISIONAL ENGINEER (S.E)
CENTRAL RAILWAY BOMBAY-V.T.

Divisional Forest Officer,
Satara.

[illegible]

क्रमांक-एफएलडी-२०८७/सीआर-४०६/फ-३

महसूल व वन विभाग,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
दिनांक : २१ सप्टेंबर, १९८८.

प्रति,

वनसंरक्षक,
कोल्हापूर वन वृत्त, कोल्हापूर

विषय : वन जमीन : सातारा.
महाबळेश्वर - मालकमपेठ येथील फॉ. स. नं. २२३- मध्य रेल्वेला भाडेपट्टयाने दिलेल्या वन जमिनीचा भाडे पट्टयाचा कालावधी वाढविणेबाबत.

संदर्भ : [१] आपले क्रमांक- कक्ष-३/जमीन/८२/७७-८८/१२५१, दिनांक ११ जानेवारी, १९८८ चे पत्र.
[२] शासनाचे समक्रमांक, दिनांक १३ जून, १९८८ चे पत्र.

शासन पत्र, महसूल व वन विभाग, क्रमांक- एफएलडी २०७८/३८-फ-३ दिनांक १८ फेब्रुवारी, १९७८ अन्वये मध्य रेल्वेला महाबळेश्वर - मालकमपेठ येथील फॉ.स.नं. २२३ मधील २ एकर वन जमीन हॉलीडे होम करीता आणि ३ एकर वन जमीन वनीकरणासाठी १० वर्षांच्या भाडेपट्टयाने मंजूर करण्यात आली होती. परंतु जमिनीच्या भाडेपट्ट्याचा कालावधी दिनांक १-७-१९८८ ला समाप्त झालेला आहे. मध्य रेल्वेने उक्त जमिनीचा भाडेपट्ट्याचा कालावधी ३० वर्षांनी वाढवून मिळावा अशी विनंती शासनास केलेली आहे. सदर प्रकरणी उपरोल्लेखित पत्रान्वये आपण मुख्य वनसंरक्षक (संधारण), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना पाठविलेल्या अहवालावरून मध्य रेल्वेला वनीकरणासाठी १० वर्षे मुदतीच्या भाडेपट्टयाने दिलेल्या वन जमिनीवर मध्य रेल्वेने वनीकरण केलेले नाही असे दिसून येते. यामुळे मध्य रेल्वेकडून [illegible] [illegible], याबाबत नियमानुसार कार्यवाही करून मध्य रेल्वेला वनीकरणासाठी भाडे-पट्ट्याने दिलेले ३ एकर वन क्षेत्र पुन्हा वनखात्याकडे घ्यावे. उर्वरित २ एकर क्षेत्रामध्ये मध्य रेल्वेने स्थायी व अस्थायी इमारती बांधल्या आहेत. त्या क्षेत्राच्या १० वर्षे मुदतीच्या भाडेपट्ट्याचा कालावधी वाढविण्याकरीता वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० च्या तरतुदीनुसार आवश्यक तो प्रस्ताव मुख्य वनसंरक्षक (संधारण), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचेमार्फत शासनाकडे कृपया ताबडतोब पाठवावा.

कृ. मा. प...

२. वरील परिच्छेदात उल्लेख केल्याप्रमाणे मध्य रेल्वेला असलेल्या २ हेक्टर वन जमिनीच्या भाडेपट्ट्याचा कालावधी १० वर्षे वाढवून देताना मध्य रेल्वेबरोबर करावयाच्या करारनाम्यात काही अतिरिक्त अटी व शर्ती टाकणे आवश्यक आहे काय, तसेच, महाबळेश्वर परिसरातील जमिनीच्या सध्याच्या बाजार भाव विचारात घेऊन भाडेपट्ट्याच्या दरामध्ये वाढ करणे आवश्यक आहे काय हे तपासून पहावे व त्याप्रमाणे कार्यवाही करावी.

सही/-
[श्री. टी. शिंदे]
कार्यासन अधिकारी
महसूल व वन विभाग

प्रत माहितीसाठी व आवश्यक कार्यवाहीसाठी रवाना :-

१] मुख्य वनसंरक्षक [संधारणा], महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
२] उप वनसंरक्षक, सातारा वन विभाग, सातारा,
३] कार्यासन अधिकारी-फ-१०, महसूल व वनविभाग, मंत्रालय, मुंबई.

Immediate

No.FLD 1000/CR-187/F-10
Revenue and Forests Department,
Mantralaya, Mumbai- 400 032,

Dated: January, 2001.

30 JAN 2001

To

The Secretary to the Government of India,
Ministry of Environment and Forest,
Forest Conservation Division,
Paryavaran Bhawan, C.G.O. Complex,
Lodhi Road, New Delhi.

Subject :- Proposal under Forest (Conservation) Act, 1980 . Submission of compliance report, additional information etc. after approved in Principal by the Government of India.

Sir,

I am directed to inform you that in order to reduce dela in obtaining prior approval of Government of India for diversion of forest land for non forestry purpose, this Government has decided to authorise the Nodal Officer in the office of the Principal Chief Conservator of Forest, Maharashtra State, Nagpur to submit compliance of the conditions/queries raised by Government of India, while communicating in principle approval by the Government of India to a project under Forest (Conservati Act, 1980.

Therefore, the compliance report submitted by the Nodal Officer may kindly be accepted for issuing final approval of Government of India in such cases.

Thanking you,

Yours faithfully

(K. M. Thakur)
Under Secretary to Government,
Revenue & Forests Department.

Copy forwarded for information and necessary action :

1) The Principal Chief Conservator of Forest, Maharashtra State, Nagpur.
2) The Chief Conservator of Forests (Conservation) , Maharasht State, Nagpur.
3) The Nodal Officer, C/o officer of the Principal Chief Conservator of Forest, Seminary Hills, Maharashtra Stat Nagpur,. All compliance in case of projects where the in principle approval of Government of India has been received, may be submitted directly to Government of India by Nodal Officer under intimation to Government.

Copy forwarded to the Commissioner, Nagpur Division, Nagpur with reference to his letter No.AK/Land/Project/KV-2335/2000.

अशासकीय पत्र

क्रमांक:एफएलडी २०००/प्र.क्र.१८७/फ १०

महसूल व वन विभाग

मंत्रालय, मुंबई ३२

दिनांक:- 10/5/2000

प्रति,

१) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक
सेमिनरी हिल्स
महाराष्ट्र राज्य,
नागपूर

२) मुख्य वनसंरक्षक (संधारण)
सेमिनरी हिल्स
महाराष्ट्र राज्य
नागपूर

३) केंद्रस्थ अधिकारी
द्वारा प्रधान मुख्य वनसंरक्षक यांचे कार्यालय,
सेमिनरी हिल्स,
महाराष्ट्र राज्य
नागपूर

विषय :- वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत केंद्र शासनाच्या पर्यावरण आणि वन मंत्रालयास राष्ट्रीय उद्यान आणि अभयारण्यात येणारे वनक्षेत्र वगळता ५ हे. पेक्षा कमी वनक्षेत्र अंतर्भूत असलेले प्रस्ताव मान्यतेकरिता पाठविण्याबाबत.

महोदय,

उपरोक्त विषयाबाबत केंद्र शासनाच्या पर्यावरण आणि वन मंत्रालयाच्या सचिवांनी मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांना लिहिलेल्या अर्धशासकीय पत्र क्रमांक ५-५/८६-एफसी (भाग), दिनांक १७.४.२०००ची प्रत सोबत जोडली आहे.

२. वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत केंद्र शासनाच्या पर्यावरण आणि वन मंत्रालयास राष्ट्रीय उद्यान, अभयारण्य इत्यादीमध्ये येणारे वनक्षेत्र वगळता ५ हे. पेक्षा कमी वनक्षेत्राचा अंतर्भाव असलेले प्रस्ताव मान्यतेकरिता सादर करताना कमीत कमी कालावधीमध्ये केंद्र शासनाच्या पर्यावरण आणि वन मंत्रालयाची मान्यता मिळविण्याची दृष्टीने केंद्र शासनाने त्यांच्या संदर्भाधीन उपरोक्त पत्रान्वये दिलेल्या सूचनांनुसार असे प्रस्ताव राज्य शासनास सादर न करता क्षेत्रिय वनाधिका-यांनी केंद्रस्थ अधिकारी, नागपूर यांचेमार्फत केंद्र शासनाच्या पर्यावरण आणि वन मंत्रालयाच्या भोपाळ येथील क्षेत्रिय कार्यालयाला सादर करावेत [illegible]

f-10-form30

या प्रस्तावाचा [illegible] व्यक्ती किंवा संस्थेच्या [illegible] समावेश [illegible] नाही.

आदेशान्वये

(के. भा. [illegible])
अवर सचिव
महसूल व वन विभाग

सोबत:- केंद्र शासनाच्या दिनांक २७.४.२०००च्या पत्राची प्रत.

प्रतिलिपी, माहिती आणि आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी अग्रेषित.

१) सर्व वनसंरक्षक
२) सर्व उपवनसंरक्षक
३) सर्व आयुक्त
४) सर्व जिल्हाधिकारी
५) सर्व मंत्रालयीन विभाग
६) फ-३ कार्यासन, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय मुंबई ३२
७) फ १० कार्यासन (निवडनस्ती) महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२

विश्वनाथ आनंद
VISHWANATH ANAND

सचिव
पर्यावरण एवं वन मंत्रालय
भारत सरकार
SECRETARY
MINISTRY OF ENVIRONMENT & FORESTS
GOVERNMENT OF INDIA

D.O No.5-5/86-FC(Pt.)

April 17, 200[illegible]

Dear Shri Bongirwar,

To enable speedy clearance of projects which are in the social sector and which require less than 5 ha. of forest land outside National Parks and Sanctuaries, this Ministry has delegated full power to its Regional Offices and has issued instructions to them to ensure final orders within a period of 4 weeks. It has resulted in expediting clearances considerably.

There is still scope for further reducing delays. According to the current procedure in the States, applications for clearance under the Forest Conservation Act travel from the Divisional Forest Officer to the State PCCF. They are received in our Regional Office after being routed through the State Government. This process is time consuming.

It is proposed that above proposals from Divisional Officers should be routed through your nodal officers direct to our Regional Offices. This will further expedite the clearance process. It is therefore requested that you may kindly consider this suggestion which will greatly reduce delays.

I would be grateful for an early response.

With regards,

Yours sincerely,

(VISHWANATH ANAND)

Shri A.L. Bongirwar
Chief Secretary
Government of Maharashtra
Mantralaya, Mumbai
MAHARASHTRA 400 032

File No.FC-7/43/2020-FC

Government of India
Ministry of Environment, Forest and Climate Change
(Forest Conservation Division)
****

Indira Paryavaran Bhawan,
Aliganj, Jorbagh Road,
New Delhi-110003
Dated: March, 2022 22nd

To
The Regional Officers (s),
All Integrated Regional Offices of Ministry

Sub: Processing of proposals involving *ex-post facto* approval under the Forest (Conservation) Act, 1980 cases pertaining to the violation of Forest (Conservation) Act, 1980 by the Integrated Regional Offices of the Ministry - reg.

Madam/Sir,

I am directed to refer to para 1.21 of the guidelines pertaining to proposals seeking ex-post-facto approval of the Central Government under the Forest (Conservation) Act, 1980 and to say that recently, an apprehension was observed among many IROs related to processing of cases involving violation of the Forest (Conservation) Act, 1980. Some of IROs are submitting such cases to the Ministry for approval considering them as a case of encroachment on forest land while other IROs are submitting such cases to the Regional Empowered Committee for their *ex-post facto* approval. The matter was considered by FAC in its meeting on 26.11.2021. FAC, after thorough deliberation and discussion on the issue, observed that as per the FC Rules 2003, cases of violation even if involve forest area of less than 40 ha, has to be referred to Head Quarter of the Ministry. However, there is a need to bring clarity in dealing with cases of violation under the Act.

Based on the recommendation of the FAC and approval of the same by the competent authority in the Ministry, **it is hereby clarified that proposals for use of forest land for non-forest purposes which involve violation of Forest (Conservation) Act, 1980 as specified in Para 1.21 (i) and (ii) are required to be examined at the level of the Ministry. The Integrated Regional Offices may, therefore, examine and process all such proposals as per extant Rules and Guidelines, however, the same will be forwarded to the Ministry with specific comments/recommendations for appropriate decision.**

This issues with the approval of the competent authority in the Ministry.

Yours faithfully,
(Sandeep Sharma)
Assistant Inspector General of Forests

Copy to:

1. Addl. Chief Secretary/Principal Secretary of Forests, All State Governments/UT Administrations;
2. Principal Chief Conservator of Forests, All State Governments/UT

Administration;

3. Nodal Officer (FCA), O/o PCCF, All State Governments/UT Administrations;
4. Monitoring Cell, FC Division, MoEF&CC, New Delhi;
5. Guard File.

Signed by Sandeep Sharma
Date: 22-03-2022 20:12:28
Reason: Approved